

Saavutettavuuden huomioiminen mahdollistaa yhdenvertaisen osallistumisen.

Huomioi saavutettavuus huonokuuloisille* opetus- ja keskustelutilanteissa

1. Ohjeita opettajalle

- Muista puhua kuulijoita kohti ja pitää kasvosi näkyvillä.
- Puhu selkeästi ja kuuluvasti.
Vältä huutamista, kuiskaamista ja yliartikulointia.
- Jos epäilet puheenvuoron kuuluvuutta, toista se.
- Jos saatavilla on mikrofoni, käytä sitä.
Älä oletta, että äänesi kuuluu ilman sitä.
- Muista mikrofoni ja kasvojen näkyminen myös etäyhteydellä.
- Kerro tilanteen aluksi sen kulusta. Tällöin ennakointi on helpompaa.
- Pidä taukoja.
- Anna tärkeä informaatio ja materiaalit kirjallisesti.
- Hyödynnä kirjoittamista uusien sanojen opettelussa.
- Huolehdi, että ääni- ja videomateriaalit ovat tekstitettyjä.
- Anna aikaa kuuntelemiselle siten, ettei kuuntelemisen ohella tarvitse samanaikaisesti lukea tai kirjoittaa.
- Ilmoita etukäteen tilaisuuden saavutettavuustiedot.
Kuunteluympäristön ja kommunikaation osalta kerro, onko tilassa induktiosilmukka ja mikrofoni (sekä onko tilaisuus tulkattu).

**”Selkeä puhe ja katsekontakti
helpottavat kuulemista.”**

(Opinnäytetyön (Kauppinen 2023) kyselyyn vastaaja)

2. Opetustilan järjestäminen

- Järjestä istumapaikat siten, että kaikki näkevät toisensa.
- Pyörivä tuoli voi auttaa huonokuuloista opiskelijaa näkemään puhujan.
- Minimoi taustamelu.
- Muista hyvä valaistus.
- Huomioi akustiikka: tilan kaikuisuutta voi vähentää esimerkiksi tekstiileillä tai akustiikkalevyillä.
- Jos tilassa on induktiosilmukka, sen hyödyntäminen vaatii sitä, että kaikki puheenvuorot puhutaan mikrofoniin.
Induktiosilmukka voi helpottaa kuulemista, sillä se välittää mikrofoniin puhutun äänen silmukan kautta suoraan huonokuuloisen henkilön kuulolaitteeseen.
- Jos tilassa ei ole induktiosilmukkaa, voi sellaisen vuokrata myös kannettavana mallina.
- Jos yleisötilaisuudessa käytetään suomea, voit järjestää siihen tulkkauksen kirjoitus- tai viittomakielen tulkkauksena. Huonokuuloinen opiskelija voi saada tulkkauksen opiskeluun itse myös Kelan kautta.
- Muista, että tulkkauksen voi järjestää myös etäyhteydellä toteutettavaan tilaisuuteen.

3. Vinkkejä opiskelijoille

- Ota puheenvuoro viittaamalla.
- Puhu omalla vuorollasi, yksi kerrallaan.
- Puhu selkeästi ja kuuluvasti.
Vältä huutamista, kuiskaamista ja yliartikulointia.
- Muista puhua kuulijoita kohti ja pitää kasvosasi näkyvillä.
- Jos epäilet puheenvuoron kuuluvuutta, toista se.
- Jos saatavilla on mikrofoni, käytä sitä.
- Muista mikrofoni ja kasvojen näkyminen myös etäyhteydellä.
- Minimoi taustamelu.
- Muista, että huonokuuloisena opiskelijana sinulla voi olla oikeus Kelan tarjoamaan tulkkauspalveluun.

***Huonokuuloisella tarkoitetaan**

henkilöä, jonka kuulo on heikentynyt. Hänen voi olla vaikea kuulla esimerkiksi melussa tai silloin, kun hän ei voi nähdä puhujan huuliota eli huulten liikkeitä. Huonokuuloiset saattavat käyttää kuulon apuvälineenä esimerkiksi kuulokojetta.

Suurin osa huonokuuloisista kommunikoi puheella.

Osa huonokuuloisista on viittomakielisiä.

Identifioituminen huonokuuloiseksi on yksilöllistä.

Huonokuuloiset saattavat kohdata haasteita ympäristöjen ja vuorovaikutuksen esteellisyyden vuoksi.

Lue lisää opinnäytetyöstä: Kauppinen, Marika 2023. Karjalan kielen saavutettavuus huonokuuloisille. Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Lisätietoa ja koulutusta tarjoaa: Humanistinen ammattikorkeakoulu, Kuuloliitto, Kuurojen liitto, Kulttuurikaikille -palvelu